

Ενότητα 3^η

Α. Κείμενο Επαγγέλματα των αρχαίων Αθηναίων

Αθηναῖοι , ὡς καί οἱ κατοικοῦντες ἑτέρας πόλεις,
ἐπιτηδεύουσι πολλά ἐν τῷ βίῳ

ἵνα πορίζωνται τὰ ἀναγκαῖα :

Ναυσικύδης ὢν ναύκληρος

ἐσπούδαζε περί τήν τροφήν τοῦ σώματος

ἑαυτῷ καί τοῖς οἰκείοις

αὐτό τοῦτο δ' ἐποίουν

Ξένων ὁ ἔμπορος καί ὁ Ξενοκλῆς ὁ κάπηλος.

Πολύζηλος ἔτρεφε ἑαυτόν καί οἰκέτας

ἀπό ἀλφιτοποιίας

ἔτι δέ πολλάκις ἐλειτούργει τῇ πόλει.

Γλαύκων ὁ Χολαργεύς ἐγεώργει καί ἔτρεφε βοῦς,

Δημέας δέ διετρέφετο ἀπό χλαμδουργίας

οἱ πλείστοι δέ Μεγαρέων (διετρέφετο) ἀπό

ἐξωμιδοποιίας.

Οὐκ ὀλίγοι τῶν πολιτῶν ἐξεμάνθανον τινά τέχνην,

οἶον τήν(τέχνην) τῶν λιθοξόων , κεραμέων,

τεκτόνων , σκυτοτόμων

καί ἐξεργάζοντο πλείστα ἐπιτήδεια τῷ βίῳ.

Οἱ Αθηναῖοι , ὅπως καί αὐτοί που κατοικοῦν σε ἄλλες πόλεις ,
ασκοῦν πολλά επαγγέλματα στη ζωή τους,

για να εξασφαλίζουν τα αναγκαῖα:

ο Ναυσικύδης που ἦταν ναυτικός (πλοιοκτήτης)

μεριμνούσε για τη συντήρηση

του εαυτοῦ του και των δικῶν του

και το ἴδιο ακριβῶς ἔκαναν

ο Ξένων ο ἔμπορος και ο Ξενοκλῆς ο μικροπωλητής

Ο Πολύζηλος συντηροῦσε τον εαυτό του και τους δούλους του

με την παρασκευή κριθάλευρου,

και επιπλέον πολλές φορές πρόσφερε υπηρεσία με δικά του
χρήματα στην πόλη.

Ο Γλαύκων ἀπό το Χολαργό καλλιεργούσε τη γη και ἔτρεφε
βόδια

ο Δημέας ζούσε ἀπό την τέχνη της κατασκευῆς χλαμύδων

ενώ οἱ πιο πολλοί ἀπό τους Μεγαρεῖς (ζούσαν) ἀπό την τέχνη

της κατασκευῆς ἐξωμίδων.

Αρκετοί ἀπό τους πολίτες μάθαιναν καλά κάποια τέχνη ,

ὅπως την τέχνη των μαρμαράδων , την κεραμέων ,

των οικοδόμων (ἢ των μαραγκῶν) , των τσαγκάρηδων ,

και εξασφάλιζαν πάρα πολλά (αγαθὰ) αναγκαῖα για τη ζωή.

Ξενοφῶν , Απομνημονεύματα 2.7.6

Ερωτήσεις κατανόησης

Απαντῶ με βάση το κείμενο:

1. Για ποιο λόγο οἱ Αθηναῖοι ασκοῦν πολλά επαγγέλματα;
2. Γιατί ὁ Ναυσικύδης ἐσπούδαζε;
3. Ποιοι ἄλλοι αὐτό τοῦτο ἐποίουν;
4. Ἀπό τι ἔτρεφε ἑαυτόν και οἰκέτας ὁ Πολύζηλος;
5. Με τι ασχολούνταν ὁ Γλαύκων ;
6. Πῶς διετρέφετο ὁ Δημέας και πολλοί ἀπό τους Μεγαρεῖς;
7. Τι μάθαιναν αρκετοί ἀπό τους πολίτες;
8. Με ποιες τέχνες ασχολούνταν αρκετοί ἀπό τους πολίτες;

9. Να αντιστοιχίσετε :

1. ναύκληρος	α. τεχνίτης του πηλού
2. κάπηλος	β. τεχνίτης της πέτρας, μαρμαράς
3. άλφιτοποιός	γ. τεχνίτης κατασκευής χλαμύδων
4. χλαμυδουργός	δ. παρασκευαστής κριθάλευρου
5. έξωμιδοποιός	ε. μαραγκός, οικοδόμος
6. λιθοξόος, λιθουργός	στ. τσαγκάρης
7. κεραμεύς	ζ. ιδιοκτήτης εμπορικού πλοίου
8. τέκτων	η. μικροπωλητής
9. σκυτοτόμος	θ. κατασκευαστής εξωμίδων

Β. Ετυμολογικά

1. Ποιες από τις παρακάτω λέξεις είναι σύνθετες και ποιες απλές: σκυτοτόμος, πορίζομαι, έμπορος, άλφιτοποιός, δίκη, γήπεδον, γεωργῶ, πολίτης, τυραννίς, άρχηγός.

2. Να αντιστοιχίσετε τις πρωτότυπες λέξεις της στήλης Α με τις παράγωγες της στήλης Β

1. γράφω	α. θέατρον
2. σπουδή	β. τοκετός
3. ναῦς	γ. ήγεμών
4. τίκτω	δ. πλήκτρον
5. ήγουμαι	ε. σπουδάζω
6. όδύρομαι	στ. γραφίς
7. πλήττω	ζ. ναύτης
8. θεῶμαι	η. όδυρός

3. Να βρείτε με ποιες λέξεις του κειμένου συγγενεύουν ετυμολογικά οι παρακάτω:

μαθητής, αρχιτέκτονας, σπουδαστής, αποικία, ναύαρχος, επεξεργασία, επιτήδειος,

Γ. Γραμματική

1. Να τονίσετε τις παρακάτω λέξεις και να δικαιολογήσετε τον τονισμό. Συμπληρώστε το πνεύμα όπου χρειάζεται.

πολεως , λεξις ,καλον , λογος , ανθρωπος , παιδαγωγος , νησου ,ρητωρ , ουρανος , αυτοχθων
δωρον , ελεγον , στρατηγος , μητηρ , πεμπω ,νησοι , παιδες , προγονων , φρουροι ,υγαινω,
αμπελους , γλωσσης , στρατιωται , τειχη , Θηβαιοις , λαος , ακροπολει , βοηθησων.

2. Να δικαιολογήσετε τον τόνο των ακόλουθων λέξεων:

Αθηναῖοι , πόλεις , σώματος , Γλαύκων , πλειῖστοι , πείθομαι.

3. Να τονίσετε τις παρακάτω λέξεις:

ἀκουω , πονος , ἀγγελος , πολεμος , παιδευω , βασιλευω ,κωμαι .

4. Ποιες από τις παρακάτω λέξεις έχουν τονιστεί λάθος και γιατί;

θῆκη , κῆπος , οἶκος , χώρος , χώροι , κλαῖω .ἀκουω

5. Βάλτε το σωστό πνεύμα και τόνο στη σωστή θέση

επιμελεια ,αισθανομαι ,αδυτον , Ομηρος , οικος , Ωραι ,Ελλας ,αυτος ,Ελλην ,ΑΙΓΙΝΑ